

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Siyer Yayınları: 23

Sahâbe İklimi: 5

Eser Adı

Arslan Pençesi/Hamâset Kahramanı

Sa'd b. Ebî Vakkâs (ra)

Yazar

Muhammed Emin Yıldırım

Editör

Muhammed Ali Alioğlu

İç Tasarım

Mevlüt Sami Ertem

Kapak

Muhammed Onur Özçelikçi

Son Okuma

Mehmet Özçelik

Hüseyin Yıldırım

Baskı

PLT Kağıt Matbaa Ajans Hizmetleri Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

İstasyon Mah. 1440 Sok. No:11-C/68

Küçükçekmece / İstanbul | Tel.: 0552 339 51 34

Sertifika No: 73787

1. Baskı: **Temmuz 2013**

12. Baskı: **Mart 2025**

ISBN: 978-605-4620-14-2



Nişancı Mah. Zekai Dede Sok. No:22 Eyüpsultan/İstanbul

Tel & Fax: (0212) 544 76 96 – (0212) 544 58 46 • **Wp Hattı:** (0546) 544 76 96

Sertifika No: 75458 www.siyerkitap.com | satis@siyeryayinlari.com

Sahâbe İklimi



ARSLAN PENÇESİ/HAMÂSET KAHRAMANI

SA'D B. EBÎ VAKKÂS

[*Radiyallahu Anhu*]



Muhammed Emin Yıldırım

Muhammed Emin Yıldırım

1973 yılında Erzurum'un Horasan ilçesinde dünyaya geldi. İlkokulu bitirdikten sonra, orta ve lise eğitimi yıllarında bir yandan da medresede Arapça ve temel İslâmî ilimler alanlarında dersler almaya başladı. Ardından 1989'da İstanbul'a gelerek İslâmî ilimlerdeki eğitimine devam etti. 1999 ile 2004 yılları arasında Mısır'da Arapça ve İslâmî ilimleri de kapsayan eğitim çalışmalarında bulundu.

1995 yılından itibaren düzenli olarak haftalık dersler vermeye başladı. Bilahare bu dersleri, Hikmet Vakfı'nda ve Hikmet Derneği'nde sürdürdü.

Ekim 2010'da İstanbul/Eyüpsultan'da tarihi Zekai Dede Konağı'nda faaliyetlerine başlayan Siyer Vakfı'nın kurulmasına öncülük etti. Her hafta cumartesi günleri düzenli olarak söz konusu vakıfta "Siyer ve Sahâbe" konulu halka açık dersler vermektedir. Bu derslerin tamamı www.siyertv.com internet sitesinden yayınlanmaktadır.

Siyer alanında araştırma ve eğitim çalışmalarına devam eden Muhammed Emin Yıldırım; evli ve üç çocuk babasıdır.

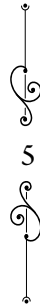
Yayınlanmış bazı eserleri:

- İbadetin Beyni Dua (2002)
- İnsanî İlişkilerde İlâhî Ölçü (2004)
- Vahyi Hayata Taşımak (2005)
- Âlemlere Rahmet Hz. Muhammed (sas) (2006)
- Sahâbeyi Nasıl Anlamalıyız? (2007)
- Efendimiz'i Sahâbe Gibi Sevmek (2011)
- Risâlet Davasının Annesi Hz. Hatice (2011)
- Asr-ı Saâdet'te Ticaret ve Tüccar Sahâbiler (2014)
- Suffa Meclisleri - Siyer Dersleri (2016)
- Suffa Meclisleri - Sahâbe Dersleri (2018)
- Muhteşem Ahlâk-1 / Evlilik Ahlâkı (2019)
- Sahâbe İklimi / En Güzel Örneğin (sas) En Güzel Örnekleri - 4 Cilt (2019)
- Muhteşem Ahlâk-2 / Aile Ahlâkı (2019)
- Abdullah Olmak (2019)
- Muhteşem Ahlâk-3 / Çocuk Yetiştirme Ahlâkı (2020)

İçindekiler



Takdim.....	9
Giriş.....	13
Çocukluk ve Gençlik Yılları.....	17
İman ile Tanışması	25
İman Davasının Hamâset Kahramanı.....	31
İmanına hayran olduğumuz Sa'd	38
Sa'd b. Ebî Vakkâs (ra) Medine'de	47
Bedir'de... ..	56
Uhud'da.....	64
Uhud'un Ardından... ..	76
Diğer Gazvelerde.....	79
Hastalık ve Ardından Gelen Müjde	84
Hulefâ-yi Râşidîn Dönemi'nde Hz. Sa'd (ra).....	89
Hz. Ebû Bekir Dönemi'nde	92
Hz. Ömer Dönemi'nde	96
Arslan Pençesi Kadisiye'de	103
İran Fatihi.....	113
Kûfe Şehrinin Kurulması.....	117
Hz. Osman Dönemi'nde... ..	123
Hz. Ali Dönemi'nde ve Sonrasında... ..	127
Vefatı	132
Hadis Rivayetinde Sa'd b. Ebî Vakkâs (ra).....	137
Sözün Sonu	145
Kronoloji.....	151
Kaynakça.....	155





عَنْ عَلِيٍّ ، قَالَ: مَا سَمِعْتُ النَّبِيَّ (صَلَّى اللَّهُ
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) يُفَدِّي أَحَدًا غَيْرَ سَعْدٍ، سَمِعْتُهُ
يَوْمَ أُحُدٍ يَقُولُ: «إِرمِ فِدَاكَ أَبِي وَأُمِّي»



Hız. Ali (ra) diyor ki: Peygamber'in (sas)
Sa'd dışında başka bir kimse için (o güne
kadar) "Anam, babam sana feda olsun"
ifadesini kullandığını duymadım. Uhud günü
onu (sas) şöyle söylerken duydum: **"At! (Ey
Sa'd) Anam, babam sana feda olsun!"**



عَنْ جَابِرٍ ، قَالَ: كُنَّا عِنْدَ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، فَأَقْبَلَ سَعْدُ بْنُ أَبِي وَقَّاصٍ
(رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، فَقَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ) هَذَا خَالِي فَلْيُرِنِي أَمْرُ خَالِهِ

Hz. Câbir b. Abdullah (ra) diyor ki:
Peygamber (sas) ile birlikte oturuyorduk.
O esnada Sa'd b. Ebî Vakkâs geldi.
Efendimiz (sas) onu görünce dedi ki:
**"İşte bu benim dayımdır. Kimin (böyle
bir) dayısı varsa gösterebilir bakalım!"**



Takdim

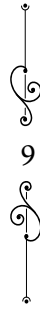


Allah Resûlü'nün (sas) kurmuş olduğu nübüv-
vet potasında yetişen ilk ve örnek nesli tanı-
ma/anlama çabası içerisinde Asr-ı Saâdet'ten gü-
nümüze bir pencere açma adına kaleme aldığımız
Sahâbe İklimi serisinin beşinci kitabını, siz değerli
okuyucularımızla paylaşmayı nasip eden Rabbi-
mize sonsuz hamd-u senalar olsun...

O mucize nesli çok kısa bir zamanda, binbir
zorluk ile yetiştiren, hayatın farklı alanlarında on-
ları abideleştiren yegâne önderimiz, rehberimiz,
en güzel örneğimiz Efendimiz'e (sas) salât ve se-
lam olsun.

Adını bildiğimiz yaklaşık on bin ashâb-ı kiram
efendilerimize, adlarını bilmediğimiz yüz bini aş-
kın o bahtiyarlar topluluğunun içerisinde yer alan
her bir sahâbiye selam olsun.

Allah (cc), Nahl Sûresi 16/15-16 şöyle buyu-
rur: “(Allah) *Yeryüzünde, sarsılmayasınız diye
sabit dağlar, nehirler ve belki yolunuzu bulursu-
nuz diye yollar ve işaretler meydana getirmiştir.
(İşte yıldızlar da o işaretlerden biridir) Onlarla
da yönlerini bulurlar.*”





Bu iki ayeti okuyunca ayetin asıl mesajı ile direkt olarak alakası olmamasına rağmen zihnime hep ashâb-ı kirâm efendilerimiz gelir. Siz isterse-
niz buna: “*Dervişin fikri ne ise, zikri odur.*” deyin
ama ayetlerde dağlar, nehirler ve yıldızlar hep ba-
na sahâbe neslini hatırlatır. Gerçekten o kutlu ne-
sil, bize çok önemli ve farklı hakikatler çağırıştırır.

Onlar; bizlerin, Müslümanlığımızın aynaları-
dır. Vahyin oluşturmak istediği ideal insan mode-
linin, bir hayalden veya ütopyadan ibaret olmadı-
ğının somut, yaşamış/yaşanmış delil ve örnekleri-
dir.. Allah Resûlü’nün (sas) mübarek ellerinde ye-
tişmiş yeryüzünün en nasipli insanlarıdır.

10

Onlar, insan sarrafı olan Peygamberimizin oluş-
turduğu nübüvvet potasında işlenmiş, madenleri
ortaya çıkarılmış, her biri hayatın farklı bir alanın-
da zirveleştirilerek abide bir şahsiyet haline geti-
rilmiş yiğitlerdir.

Onlar, tarihin belli bir zaman diliminde yaşa-
mış, belli bir mekânda varlık göstermiş olmaları-
na rağmen, o zaman ve mekâna takılmadan her
çağa ve zamana örnek olma noktasında zirve olan,
seçilmiş insanlardır.

Onlar, hakiki mümin olarak, Allah’ın kendile-
rinden razı olduğu ve kendilerinin de Allah’tan ra-
zı olduğu, takvayı hayatlarının eksenine yerleştir-
miş örnek bir nesildir.

Takdim



Onlar, akli olgunluğu yani rüşdü en güzel bir şekilde elde etmiş, birbirlerine karşı merhametli, inkârcılara karşı ise şiddetli, ibadete ve kulluğa ise sevdalı hayırlı bir toplulukturlar.

Hepsinden öte onlar; sarsıntı içerisinde olanlara sabit dağlar, yolunu kaybedenlere yol olan nehirler, yönlerini yitirenlere yön gösteren yıldızlardır.

Dolayısı ile zor zamanlarda yaşamak durumunda olan biz Müslümanlar her zamankinden daha fazla bu yüce ruhları tanıma, onlarla hemhâl olma, onları yolumuzun rehberleri, gecelerimizin hidayet meşaleleri ve gündüzlerimizin refikleri/dostları edinmek zorundayız. Eğer bu ruhaniler ordusunu hakkı ile tanıyıp, aradaki zaman ve mekân farklılığına takılmadan bugünlerden o günlere köprüler kurup, pencereler açabilirsek başta muallimler muallimi ve bu ordunun başkomutanı olan Hz. Muhammed (sas) olmak üzere, sağının adamı olan Hz. Ebû Bekir'in, solunun adamı olan Hz. Ömer'in, iki nur sahibi olan Hz. Osman'ın, velayet tahtının tartışılmaz sultanı olan Hz. Ali'nin (*hepsinden Allah razı olsun*) ve yüzlerce pak ve pakize simanın kokularını her an buram buram içimize çekerek onlarla bir arada yaşamanın saâdetine erme imkânı bulacağız.

Sahi; onlarla beraber olan şakî olmazdı değil mi? İşte bizlerde şakî olmamak için onlarla beraber yaşamaya çalışıyor, onları anlamaya ve onlarla

Hamâset Kahramanı Sa'd b. Ebî Vakkâs



hayatı anlamlandırmaya gayret ediyoruz. Rabbim bizleri onlardan ve onların aşkından ayırmasın. (âmin)

Bu dua ve temennilerle sizleri Aşere-i Mübeşşere'nin bir başka yıldızının, saâdet asrının bir başka kahramanının, yaşadığı hayat ile bize çok önemli mesajlar veren bir başka rehberinin, Sa'd b. Ebî Vakkâs'ın bereketli hayatının içerisine yolcu ediyor, istifade etmemize vesile olmasını Cenab-ı Hak'tan niyaz ediyorum.

Çaba ve gayret bizden, netice ise Rabbimizdendir.

Giriş



Hayat defterini aralamaya gayret edeceğimiz bir iman abidesi ve mümtaz şahsiyet Sa'd b. Ebî Vakkâs da öncekiler gibi, ilklerden, sabikûndan, ilk gün Muhammedî sese kulak verenlerden ve ilk gün nasıl başlamışsa, son günü de öylece nihayetlendiren, daha hayatta iken bu dünyada cennetle müjdelenerek Aşere-i Mübeşşere'den olma şerefine nail olan bahtiyarlar topluluğundandır.

Hepinizin yakından tanıdığı, yiğitler yiğidi Sa'd b. Ebî Vakkâs, bereketli bir hayatın sahibi olarak bize çok şey söyleyecek ve bize hayatımızın bir çok alanında ideal mümin duruşunun ne olduğunu gösterecektir.

Nasıl bir şahsiyetin karşında duruyoruz?

İsterseniz bu soru ile başlayalım. Malumunuz her insanın kendine özgü bir karakter ve mizacı vardır. el-Hâlîk ve el-Hallâk olan Allah, her insanı orijinal bir varlık olarak yaratmış ve her insana farklı bir yapı/mizac vermiştir. Bugün hayat defterinin önünde oturduğumuz büyük İslâm şahsiyeti



Sa'd b. Ebî Vakkâs'ın; nasıl bir karaktere sahip olduğunu ve şahsiyetinin temel anahtar kavramlarının neler olduğunu en güzel ve isabetli olarak İbn Hacer ile İbn Sa'd bize haber verirler. Bu iki İslâm âlimi derler ki: "Allah Resûlû'nün (sas) ashâbı içerisinde cesareti, heybeti ve kuvveti ile öne çıkmış dört kişi vardı: Bunlar; Hz. Ömer, Hz. Ali, Zübeyr b. Avvâm ve Sa'd b. Ebî Vakkâs'tı." [İbn Hacer, *el-İsâbe*, I, 713; İbn Sa'd, *Tabakât*, II, 8]

14 Demek ki biz, Sa'd b. Ebî Vakkâs'ın hayatında cesareti göreceğiz, hak namına ortaya konan bir hiddeti göreceğiz ve hakkı yüceltme adına havaya kaldırılan kuvvet pazularına şahit olacağız. Bu hususiyetlerden yola çıkarak Sa'd b. Ebî Vakkâs'ın şahsiyetinin anahtarını bir tek kelime ile özetlemek istersek hamâset diyebiliriz. Evet, bu yüce İslâm insanının şahsiyetinin anahtarı hamâsettir.

Hamâset, aslî itibari ile güzel bir hususiyet/ özellik olmasına rağmen bazen insana itici gelebilir. *Hamâset*, yaratılıştan gelen bir cesaret, korkusuzluk, yiğitlik ve kahramanlık anlamlarını ifade eder. Bu güzel hususiyeti itici duruma düşüren şey ise, hamâsetin sadece sözde kalmasıdır. Eğer *hamâset* sadece lisanda kalır ve söylenen şeylerin, dile getirilen bazı hususiyetlerin altları eylemlerle doldurulmaz ise, duyanlara pek de tesir etmediği gibi, boş yere heyecanların da zayi olmasına sebep olabilir. Ama Sa'd b. Ebî Vakkâs'ın hamâseti

Giriş



sözde değil özde bir hamâsettir. O da, o altın nesil gibi, konuştuğunu yapan, yaptığıı konuşan bah-tiyarlar ordusunun bir neferidir.

Bunun için bugünün insanına Sa'd b. Ebî Vakkâs'ın söyleyeceği çok şey vardır. Bu yüce in-san hepimize haykırarak adeta şöyle demektedir:

*“Ey Muhammed ümmetinin ahir zaman mensupla-
rı! Din heyecan ister, din mücadele ister, din yerli ye-
rinde kullanılacak hamâset ister. Ama hamâsetinizin
ucuz sloganlara dönüşmemesini istiyorsanız gelin ve
bizlerin hayatlarına bakın. Biz size her alanda örnek
olduğumuz gibi, bu alanda da örnek oluruz.”*

O halde gelin beraberce Sa'd b. Ebî Vakkâs'ın bu davetine icabet ederek, onun hayat defterinin talipleri, öğrencileri olalım. O söylesin biz dinle-yelim, o göstersiz biz yapalım, o önde yürüsün biz de ona tabi olalım.



15

